

Stampa u Informazzjoni

Il-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea
STQARRIJA GĦALL-ISTAMPA Nru 28/18
Lussemburgu, 7 ta' Marzu 2018

Sentenza fil-Kawżi magħquda C-274/16, C-447/16 u C-448/16
flightright GmbH vs Air Nostrum, Líneas Aéreas del Mediterráneo SA
Roland Becker vs Hainan Airlines Co. Ltd
Mohamed Barkan, Souad Asbai, Assia Barkan, Zakaria Barkan, Nousaiba
Barkan vs Air Nostrum, Líneas Aéreas del Mediterráneo SA

**Il-kumpannija tal-ajru li tkun wettqet fi Stat Membru I-ewwel parti biss ta' titjira
b'konnessjoni tista' tiġi mħarrka quddiem il-qrati tad-destinazzjoni finali li tinsab fi
Stat Membru ieħor għal kumpens minħabba dewmien**

Dan huwa l-każ meta t-titjiriet differenti jkunu s-suġġett ta' riżervazzjoni unika għat-totalità tal-vjaġġ u li d-dewmien sostanzjali fil-wasla fid-destinazzjoni finali huwa dovut għal fatt li seħħi fuq l-ewwel waħda mit-titjiriet

Passiġġieri bl-ajru rriżervaw ma' Air Berlin u Iberia titjiriet b'konnessjoni minn Spanja lejn il-Ġermanja (jigifieri għall-vjaġġ Ibiza – Palma ta' Mallorca – Düsseldorf f'dak li jikkonċerna Air Berlin u għall-vjaġġ Melilla – Madrid – Frankfurt am Main f'dak li jikkonċerna Iberia), fejn dawn ir-riżervazzjonijiet ikopru t-totalità tal-vjaġġi rispettivi. L-ewwel titjiriet interni fi Spanja ġew operati f'isem Air Berlin u Iberia mill-kumpannija tal-ajru Spanjola Air Nostrum. Fiż-żewġ każiġiet, dawn it-titjiriet kellhom dewmien (45 u 20 minuta) bil-konsegwenza li l-passiġġieri tilfu t-tieni titjira tagħhom lejn il-Ġermanja. Il-passiġġieri waslu fid-destinazzjoni finali tagħhom b'iktar minn 3 siegħat dewmien (jigifieri madwar 4 siegħat dewmien għat-titjira rriżervata ma' Air Berlin u 13-il siegħa dewmien għal dik irriżervata ma' Iberia).

Minħabba dan id-dewmien sostanzjali, il-passiġġieri bl-ajru kkonċernati (jew, f'isimhom, l-impriza Germaniza flightright) bdew azzjonijiet quddiem il-qrati Ġermaniżi sabiex jitkolu kumpens mingħand Air Nostrum abbaži tar-regolament tal-Unjoni dwar id-drittijiet tal-passiġġieri bl-ajru¹.

L-Amtsgericht Düsseldorf (il-Qorti Distrettwali ta' Düsseldorf) u l-Bundesgerichtshof (il-Qorti Federali tal-Ġustizzja) għandhom dubji dwar il-kwistjoni jekk il-qrati Ġermaniżi għandhomx ġurisdizzjoni internazzjonali sabiex jiddeċiedu dwar azzjonijiet mibdija minn passaġġieri bl-ajru kontra kumpannija tal-ajru li i) għandha s-sede tagħha fi Stat Membru ieħor, ii) fil-kuntest tat-titjiriet b'konnessjoni b'destinazzjoni finali l-Ġermanja operaw biss l-ewwel titjiriet interni f'dan l-Istat Membru l-ieħor u iii) ma hijex il-parti l-oħra tal-kuntratt tagħhom. Dawn iż-żewġ qrati stiednu lill-Qorti tal-Ġustizzja tikkjarifika jekk f'tali każ għandhomx jiġi applikati d-dispożizzjonijiet tar-Regolament Brussell I² li jipprovi li konvenut iddomiċċiljat fi Stat Membru ieħor jista' jiġi mħarrek, f'materji kuntrattwali, quddiem il-qorti tal-post ta' eżekuzzjoni tal-obbligu li jservi ta' bażi għat-talba. Dan ir-regolament jippreċiża li fil-każ ta' provvista ta' servizzi, dan il-post huwa, ħlief fil-każ ta' ftehim kuntrarju, dak fejn, abbaži ta' dan il-kuntratt, is-servizzi ġew jew kellhom jiġi pprovuti.

Permezz tas-sentenza tagħha tal-lum, il-Qorti tal-Ġustizzja tiddeċiedi li d-destinazzjoni finali fil-Ġermanja tista' tiġi kkunsidrata bħala l-post ta' eżekuzzjoni tal-prestazzjonijiet li kellhom jiġi

¹ Regolament (KE) Nru 261/2004 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-11 ta' Frar 2004 li jistabbilixxi regoli komuni dwar il-kumpens u l-assistenza għal passiġġieri fil-każ li ma jithallewx jitilgħu u ta' kancellazzjoni jew dewmien twil ta' titjiriet, u li li jħassar ir-Regolament (KEE) Nru 295/91 (GU 2004, L 46, p. 1). Skont id-distanza, il-kumpens huwa ta' EUR 250, EUR 400 jew EUR 600.

² Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 44/2001 tat-22 ta' Dicembru 2000 dwar ġurisdizzjoni u rikonoxximent u eżekuzzjoni ta' sentenzi f'materji civili u kummerċjali (GU Edizzjoni Specjal bil-Malti: Kapitolu 19, Vol. 4, p. 42) u Regolament (UE) Nru 1215/2012 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-12 ta' Dicembru 2012 dwar il-ġurisdizzjoni u r-rikonoxximent u l-eżekuzzjoni ta' sentenzi fi kwistjoniċċi civili u kummerċjali (GU 2012, L 351, p. 1). Dan l-aħħar regolament ħassar ir-Regolament Nru 44/2001. Huwa applikabbli biss għall-azzjonijiet ġudizzjarji mibdija mill-10 ta' Jannar 2015. Fil-kuntest ta' dawn il-kawżi, id-dispożizzjonijiet relevanti ta' dawn iż-żewġ regolamenti huma identiči jew kważi identiči.

pprovduti mhux biss f'dak li jikkonċerna t-tieni titjira, iżda wkoll f'dak li jikkonċerna l-ewwel titjira interna fi Spanja. Minn dan isegwi li l-qrat Ĝermaniżi fil-prinċipju għandhom ġurisdizzjoni sabiex jiddeċiedu dwar azzjonijiet għal kumpens mibdija kontra kumpannija tal-ajru barranija bħal Air Nostrum.

Fil-fatt, l-ewwel nett, il-kunċett ta' "materji kuntrattwali" fis-sens tar-Regolament Brussell I ikopri l-azzjoni għal kumpens li passiġġieri bl-ajru affettwati minn dewmien sostanzjali ta' titjira b'konnessjoni jibdew, abbaži tar-regolament dwar id-drittijiet tal-passiġġieri bl-ajru, kontra trasportatur tal-ajru li jopera li ma huwiex il-parti l-oħra tal-kuntratt tagħhom.

F'dan ir-rigward, il-Qorti tal-Ġustizzja tosserva b'mod partikolari li, skont ir-regolament dwar id-drittijiet tal-passiġġieri bl-ajru, meta trasportatur tal-ajru li jopera li ma jkunx ikkonkluda kuntratt mal-passiġġier iwettaq obbligi li jirrizultaw minn dan ir-regolament, huwa kkunsidrat li jaġixxi fisem il-persuna li kkonkludiet il-kuntratt mal-passiġġier ikkonċernat. B'hekk, dan it-trasportatur (f'dan il-każ, Air Nostrum) għandu jiġi kkunsidrat li qiegħed iwettaq obbligi liberament ikkonsentiti fil-konfront tal-parti l-oħra tal-kuntratt tal-passiġġieri kkonċernati (f'dan il-każ, Air Berlin u Iberia). Dawn l-obbligi joriginaw mill-kuntratt ta' trasport bl-ajru.

It-tieni nett, il-Qorti tal-Ġustizzja tikkunsidra li, fil-każ ta' titjira b'konnessjoni, il-“post ta' eżekuzzjoni” ta' din it-titjira fis-sens tar-Regolament Brussell I għandu jiġi kkunsidrat li huwa l-post tal-wasla tat-tieni titjira, meta t-trasport fuq iż-żewġ titjiriet huwa operat minn żewġ trasportaturi bl-ajru differenti u li r-rikors għal kumpens ippreżentat minħabba dewmien sostanzjali fil-wasla huwa bbażat fuq fatt li seħħi fuq l-ewwel titjira operata minn trasportatur differenti mill-parti l-oħra tal-kuntratt tal-passiġġieri kkonċernati.

Il-Qorti tal-Ġustizzja tenfasizza f'dan ir-rigward li l-kuntratti inkwistjoni, ikkaratterizzati minn riżervazzjoni unika għat-totalità tal-vjaġġ, jistabbilixx l-obbligu, għal trasportatur bl-ajru, li jittrasporta passiġġier minn punt A sa' punt C. Tali operazzjoni ta' trasport tikkostitwixxi servizz li wieħed³ mill-postijiet ta' provvista prinċipali tiegħu jinsab fil-punt C. Skont il-Qorti tal-Ġustizzja, huwa bizzejjed prevedibbli għal kumpannija bl-ajru li, bħal Air Nostrum, twettaq biss l-ewwel titjira minn punt A sal-punt B li l-passiġġieri jistgħu jibdew azzjoni kontriha fil-qrat tal-punt C.

F'kawża oħra, passiġġier bl-ajru beda azzjoni quddiem il-qrat Ĝermaniżi sabiex jitlob mingħand kumpannija tal-ajru Ciniza, Hainan Airlines, kumpens wara rifut ta' imbark li seħħi għat-tieni parti ta' titjira b'konnessjoni (jigifieri l-vjaġġ Berlin – Brussell – Beijing). F'dan ir-rigward, il-Qorti tal-Ġustizzja tfakkar li, jekk il-konvenut (f'dan il-każ, Hainan Airlines) ma huwiex iddomiċiljat fit-territorju ta' Stat Membru, il-ġurisdizzjoni internazzjonali hija, f'kull Stat Membru, irregolata mil-liġi ta' dan l-Istat Membru u mhux mir-Regolament Brussell I.

RAPPEL: Ir-rinvju preliminari jippermetti lill-qrat tal-Istati Membri, fil-kuntest ta' kawża li jkunu aditi biha, li jistaqsu lill-Qorti tal-Ġustizzja dwar l-interpretazzjoni tad-dritt tal-Unjoni jew dwar il-validità ta' att tal-Unjoni. Il-Qorti tal-Ġustizzja ma tiddeċidix il-kawża nazzjonali. Hija l-qorti nazzjonali li għandha ssolvi l-kawża skont id-deċiżjoni tal-Qorti tal-Ġustizzja. Din id-deċiżjoni torbot, bl-istess mod, lill-qrat l-oħra nazzjonali li jkunu aditi bi problema simili.

Dokument mhux ufficjali għall-użu tal-mezzi tal-komunikazzjoni li ma jorbotx lill-Qorti tal-Ġustizzja.

It-test sħiħ tas-sentenza jinsab fuq is-sit CURIA mill-jum li fiha tingħata s-sentenza

Kuntatt għall-istampa: Holly Gallagher ☎ (+352) 4303 3355

Ritratti tal-ghoti tas-sentenza huma disponibbli fuq "Europe by Satellite" ☎ (+32) 2 2964106

---

³ Il-Qorti tal-Ġustizzja tfakkar f'dan il-kuntest li l-passiġġier bl-ajru jista' wkoll jibda l-azzjoni tiegħu quddiem il-qorti tal-post fejn jisab il-post ta' tluq tat-titjira (sentenza tad-9 ta' Lulju 2009, Rehder, [C-204/08](#), ara wkoll l-iSS Nru [62/09](#)).